

ΗΜΕΡΙΔΑ

ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Αθήνα (ΕΒΕΑ), 19 Ιανουαρίου 2012

ΕΙΣΗΓΗΣΗ: Ανθρώπινο δυναμικό – Ανάπτυξη εγχώριας τεχνογνωσίας

1. Εισαγωγή

Χαιρετίζω και εγώ με την σειρά μου τις εργασίες της σημερινής ημερίδας που ήταν πρωτοβουλία της Διοίκησης του ΤΕΕ.

Η συζήτησή μας γίνεται μέσα σε μία ιδιαίτερη συγκυρία πολλών θετικών γεγονότων, που αφορούν την Έρευνα και Παραγωγή Υδρογονανθράκων και βρίσκονται σε εξέλιξη:

- Ψήφιση του Ν. 4001/11 για τη σύσταση της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων Α.Ε. (ΕΔΕΥ Α.Ε.) και ανακοίνωση – πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τη στελέχωση της ΕΔΕΥ Α.Ε. (Δεκέμβριος 2011).
- Προκήρυξη διεθνούς πρόσκλησης για διεξαγωγή σεισμικών ερευνών στο Ιόνιο και τη θαλάσσια περιοχή νότια της Κρήτης.
- Απόφαση της Ελληνικής Κυβέρνησης για έναρξη διαδικασίας ερευνών σε τρεις περιοχές (Πατραϊκός Κόλπος, Ιωάννινα και Κατάκολο)
- Οι τρέχουσες εξελίξεις στην Ανατολή Μεσόγειο (Ισραήλ, Κύπρο) που αλλάζουν τους γεωστρατηγικούς συσχετισμούς.

Μετά από 15 χρόνια ακινησίας ξαναβάζουμε στην ατζέντα την Έρευνα και Παραγωγή Υδρογονανθράκων.

2. Έρευνα και Παραγωγή Υδρογονανθράκων στην Ελλάδα

Όλα αυτά τα χρόνια στην Ελλάδα έχουν γίνει περίπου 175 γεωτρήσεις, συνεπώς δεν έχουμε γεωτρητικά δεδομένα.

Είναι απαράδεκτο γεγονός να μην έχουμε τόσα χρόνια προωθήσει τις διεθνείς πρακτικές ούτως ώστε να γνωρίζουμε τις προς εκμετάλλευση πετρελαιοπιθανές περιοχές της Πατρίδας μας.

Ως ΤΕΕ αισθανόμαστε δικαιωμένοι για τις εξελίξεις αφού στο Συνέδριο που πραγματοποιήθηκε τον Μάιο 2009 στην Αλεξανδρούπολη στα πλαίσια των τότε προσυνεδριακών εκδηλώσεων για το Συνέδριο Ενέργειας του ΤΕΕ βάλαμε την θέση:

Οι δραστηριότητες της έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων μπορούν να πραγματοποιηθούν στην Ελλάδα μόνο με την λήψη άδειας από το κράτος. Η περιορισμένη παραγωγή πετρελαίου προέρχεται μόνο από το γνωστό υπό εξάντληση κοιτάσμα του Πρίνου στην θαλάσσια περιοχή της Καβάλας.

Ο Νόμος 2289/95 περί «Όρων Αδειών για Έρευνα και Εκμετάλλευση Υδρογονανθράκων στην Ελλάδα», ρυθμίζει το θεσμικό πλαίσιο της άσκησης τους δικαιώματος αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων στην Ελλάδα και είναι πλήρως εναρμονισμένος με την Οδηγία 94/22/ΕΚ.

Τα τελευταία χρόνια υπήρξε πλήρης αδρανοποίηση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου και των στόχων του, με αποτέλεσμα την ουσιαστική αποχώρηση των επενδυτών που είχαν υπογράψει συμβάσεις στον πρώτο Διεθνή Γύρο Παραχωρήσεων.

Το 2007 με υπουργική απόφαση τα δικαιώματα έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων περιήλθαν στον Ελληνικό Δημόσιο.

Η Ελλάδα παραμένει μια από τις πλέον ανεξερεύνητες χώρες την Μεσογείου με εναπομένον δυναμικό. Υπάρχουν αισιόδοξες γεωλογικές εκτιμήσεις για την περιοχή του Βορείου Αιγαίου.

Στο πλαίσιο αυτό είναι απαραίτητο να συνεχιστεί η συστηματική έρευνα υδρογονανθράκων με σκοπό την ανεύρεση και αξιοποίηση εκμεταλλεύσιμων κοιτασμάτων. Επίσης, απαιτείται η έρευνα σε ανεξερεύνητες περιοχές, όπως είναι η θαλάσσια περιοχή νότια της Κρήτης, όπου απαιτείται η οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας μας με την Λιβύη και την Αίγυπτο.

Κρίνεται να είναι αναγκαία η ολοκλήρωση της νομοθετικής ρύθμισης για τον υπό σύσταση Δημόσιο Φορέα που θα διασφαλίσει τα δικαιώματα του Δημοσίου, θα αναλάβει την όλη διαδικασία διεθνών γύρων παραχωρήσεων και τη σύναψη συμβολαίων για αναζήτηση και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων σε διάφορα μέρη της Ελλάδας.

3. Ανάπτυξη εγχώριας τεχνογνωσίας.

Κατά την διάρκεια της συζήτησης του Σ/Ν (4001/11) τον Ιούλιο 2011 στην Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής των Ελλήνων, το ΤΕΕ επισήμανε με έμφαση:

«Μετά την ιδιωτικοποίηση της ΔΕΠ – ΕΚΥ μέσω της δημιουργίας της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε. (1998) και την αλλαγή της μετοχικής σύνθεσης της τελευταίας (2003), σε συνδυασμό με τις περιορισμένες τεχνικές δυνατότητες του ΥΠΕΚΑ, η Ελλάδα σήμερα αποτελεί θλιβερό παράδειγμα προς αποφυγή όχι μόνο στην Ε.Ε. αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο, κράτους που δεν διαθέτει ένα κρατικό φορέα.

Επειδή ο νέος φορέας θα έχει, κυρίως, την υποχρέωση της διαχείρισης του εθνικού πλούτου, αποκλειστικά προς όφελος του Δημοσίου, είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί ο πλήρης και διαχρονικός δημόσιος έλεγχός του, και αυτό, γιατί είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου Α.Ε.. Δεν θα πρέπει να ζήσουμε ξανά βιώματα, όπως αυτά, που συνέβη με την ΔΕΠ-ΕΚΥ, που απορροφήθηκε από άλλη Α.Ε. και τελικά, είχαμε είσοδο των ιδιωτών μετόχων.

Αυτά θα πρέπει να διασφαλιστούν. Το έμπυχο δυναμικό της τότε ΔΕΠ-ΕΚΥ αποτελείτο από 60 περίπου επιστήμονες ΑΕΙ και 150 εργαζόμενους εξειδικευμένους στην Έρευνα και Παραγωγή Υδρογονανθράκων.

Η στελέχωση του φορέα, πρέπει να γίνει με δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, κατά προτεραιότητα από έμπειρους, ήδη, εργαζόμενους στο δημόσιο, αλλά και στον ιδιωτικό τομέα και ιδιαίτερα με την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, για την απόκτηση τεχνογνωσίας, στο οποίο το Ελληνικό Δημόσιο έχει επενδύσει, θυμίζω από συστάσεως ΔΕΠ και ΔΕΠ-ΕΚΥ.

Σε αυτό το κομμάτι της αγοράς, πράγματι, το εγχώριο έμπειρο επιστημονικό δυναμικό και η τεχνογνωσία είναι υπαρκτά μεν, αλλά περιορισμένα δε». Το ίδιο το Δημόσιο που είχε δημιουργήσει μια αξιόλογη βάση έμπειρου προσωπικού, ουσιαστικά με την αδράνεια απαξίωσε το προσωπικό.

Είναι αναγκαία πλέον η σύνδεση των εκάστοτε κυβερνητικών πολιτικών στον τομέα της Έρευνας και Παραγωγής Υδρογονανθράκων με τα ερευνητικά προγράμματα των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

Το ΤΕΕ θεωρεί ως θετικό γεγονός την πρόσφατη πρωτοβουλία του ΥΠΕΚΑ και του Υπουργείου Παιδείας στις 26/10/11 παρουσία του Προέδρου ΤΕΕ, κατά την καθιέρωση του θεσμού του ανοιχτού FORUM για την αξιοποίηση των Υδρογονανθράκων της χώρας, συγκεκριμένα:

Υπήρξε δέσμευση της Υπουργού Παιδείας ότι στην επόμενη προκήρυξη του Υπουργείου Παιδείας για ερευνητικά προγράμματα θα υπάρχει ξεχωριστή κατηγορία για τον τομέα του ορυκτού πλούτου, με ανάλογη ροή χρηματοδοτήσεων.

Θα πρέπει να υπάρξουν συγκεκριμένες δράσεις, που επιτέλους να υλοποιηθούν.

Εμείς προτείνουμε:

- **Να δοθούν κίνητρα στις Ελληνικές Εταιρείες του Κλάδου (ΕΛΠΕ, ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΙΓΑΙΟΥ) για την διευκόλυνση πρακτικής άσκησης και απασχόλησης των φοιτητών και Διπλωματούχων Επιστημόνων.**
- **Δημιουργία βάσης δεδομένων στο ΤΕΕ όλων των Διπλωματικών Εργασιών σε θέματα Έρευνας και Παραγωγής Υδρογονανθράκων.**
- **Να υπάρξει συνεργασία των 2 μεγάλων εταιρειών ΕΛΠΕ και ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ, όπως αυτό επιτεύχθηκε στην Αίγυπτο (Συνεργασία Vegas Oil – ΕΛΠΕ στις δραστηριότητες στην Έρευνα και Παραγωγή Υδρογονανθράκων), για την δημιουργία προστιθέμενης τεχνογνωσίας.**
- **Μόνιμη και Διαρκής συνεργασία της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων Α.Ε. (ΕΔΕΥ Α.Ε.) με τα ΑΕΙ και Πολυτεχνεία της χώρας.**
- **Δημιουργία ιστότοπου που να αναρτώνται οι δραστηριότητες και τα αποτελέσματα των ερευνών των ΑΕΙ.**

Με αυτά τα λόγια παραδίδω τον λόγο στους ειδικούς και ελπίζω η σημερινή ημερίδα του ΤΕΕ να αποτελέσει τον καταλύτη για επόμενες συζητήσεις σε θεσμικό επίπεδο πλέον.

**Αλέξης Αθανασόπουλος
Χημικός Μηχανικός ΕΜΠ
Μέλος Μόνιμης Επιτροπής Ενέργειας ΤΕΕ**